

Młodych dłużników przybywa, choć ich zaległości przeważnie nie przekraczają 4 tys. zł

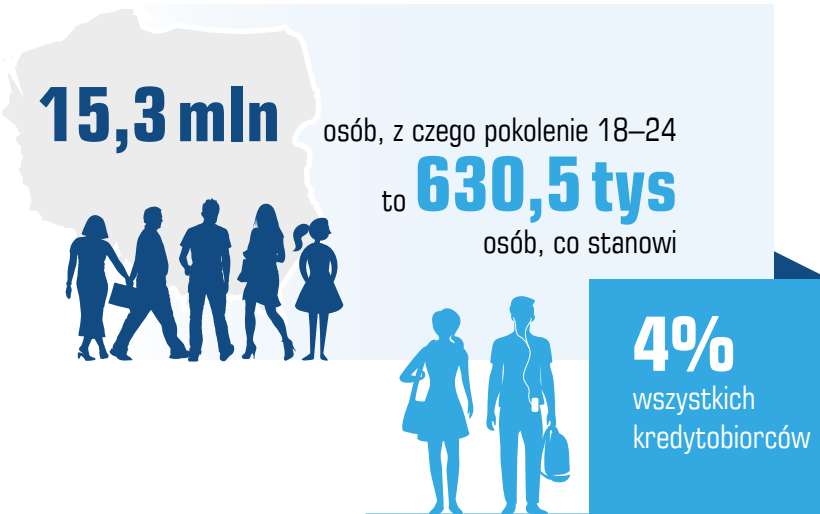
Młodzi coraz odważniej podchodzą do pożyczania pieniędzy. Z danych BIK wynika, że przez rok przybyło 33 tys. kredytobiorców w wieku 18-24 lat. Kredyty ma obecnie 630,5 tys. mileniaków. Choć coraz więcej pożyczają, na ogół radzą sobie ze spłatą swoich zobowiązań. Przez rok z 12,5 do 12 proc. spadł odsetek opóźnionych spłat kredytów konsumpcyjnych, które młodzi zaciągają najczęściej. Ich zaległości z tytułu zadłużenia kredytowego i pozakredytowego wyniosły blisko 872 mln zł¹, co stanowi ponad 1 proc. wszystkich zaległości Polaków.

Według GUS na 31,5 mln dorosłych Polaków, 3,1 mln osób ma między 18 a 24 lata. Więcej niż połowa z nich (52 proc.) to studenci², około jednej trzeciej mieszka jeszcze z rodzicami³. Można więc przypuszczać, że duża część wciąż pozostaje na utrzymaniu swoich bliskich⁴ i najpoważniejsze decyzje finansowe ma jeszcze przed sobą. Nie zmienia to faktu, że w dużej mierze ich potrzeby i oczekiwania decydują o tym, jak wygląda dziś oferta sprzedażowa i usługowa największych producentów i sieci handlowych. Powód? Do 2025 r. mileniaki mają stanowić 75 proc. potencjału rynku pracy.

Obserwowana w ciągu roku zmiana liczby młodych osób z problemami finansowymi, jak i kwota zaległości 18-24-latków pozwalają stwierdzić, że ich pierwsze poważniejsze decyzje finansowe, choć w większości trafne, obarczone są jednak ryzykiem, którego negatywne skutki przychodzą z czasem.

Kredytobiorcy w Polsce to:

Króluje kredyty konsumpcyjne

– Biuro Informacji Kredytowej posiada informacje o wszystkich kredytobiorcach w Polsce, ma też pełne dane o tym jak osoby te radzą sobie z obsługą kredytów. Baza BIK pozwala realistycznie pokazać obiektywny obraz rzeczywistości finansowej młodych ludzi. Odsetek opóźnianych o 90 dni kredytów konsumpcyjnych młodych ludzi spadł w minionym roku z 12,5 do 12 proc. i choć osoby te dopiero zaczynają zbierać doświadczenie w świecie finansów, mają o 1 pkt. proc. więcej opóźnianych kredytów konsumpcyjnych niż reszta spłacających – mówi **Sławomir Grzelczak**, wiceprezes BIK i prezes BIG InfoMonitor.

Z danych Biura Informacji Kredytowej wynika, że w Polsce jest ponad 15,3 mln kredytobiorców. Wśród nich 630,54 tys. osób to młodzi w wieku 18-24 lata, podczas gdy w 2016 r. było to nieco ponad 597,2 tys. osób. Choć ta liczba rośnie, to dziś „igrekci” stanowią jedynie 4 proc. polskich kredytobiorców. Oznacza to również, że nieco ponad jedna piąta osób, w tym wieku, posiada już jakieś zobowiązanie kredytowe. Zdaniem **Sławomira Grzelczaka**

jest to zupełnie naturalne zjawisko. – Młodzi dopiero wchodzi na rynek pracy, a w związku z tym ich zdolność kredytowa jest niewielka. Jeżeli mają jakieś dochody, są one przeważnie niewysokie. Większość nie zakłada jeszcze rodzin, co powoduje, że mają zdecydowanie mniej potrzeb, aby zaciągać kredyty – mówi **Sławomir Grzelczak**. Na tę grupę wiekową przypada liczba 1,1 mln kredytów. Na koniec 2017 r. polscy mileniaki mieli do spłaty 7,3 mld zł, co stanowi trochę ponad 1 proc. sumy, którą do spłaty mają wszyscy polscy kredytobiorcy.

Łączna liczba kredytów 1,1 mln

Łączna kwota kredytów 7,3 mld

Źródło: BIK

¹ Łączna wartość przeterminowanego zadłużenia, rozumianego jako opóźnienia powyżej 30 dni na kwotę min. 200 zł, zarejestrowanego w bazach Grupy BIK, czyli BIK i BIG InfoMonitor.

² https://stat.gov.pl/files/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5501/14/10/1/polska_w_liczbach_2017.pdf

³ http://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-datasets/-/ILC_LVPS09

⁴ http://programwsparcia.com/wp-content/uploads/2018/02/Raport-ko%C5%84cowy-M%C5%82odzi_publikacja-12.04.2017.pdf

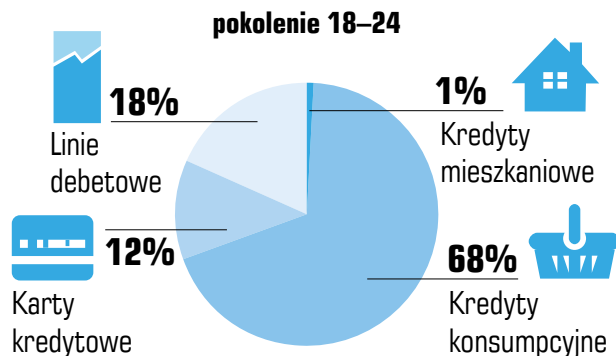
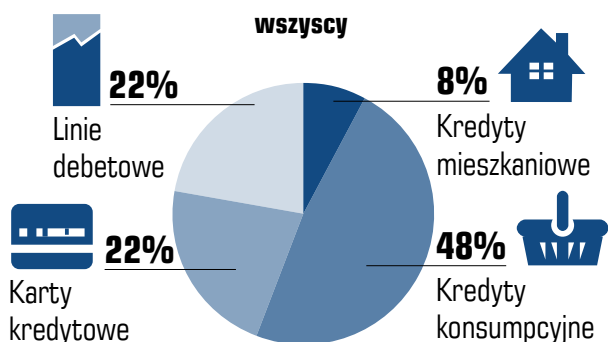
Kredyty:

	Kredyty gotówkowe	4,7 mld łączna kwota do spłacenia		Karty kredytowe	225,3 tys. łączna kwota do spłacenia
	Kredyty hipoteczne	2,2 mld łączna kwota do spłacenia		Linie debetowe	221,4 tys. łączna kwota do spłacenia

Źródło: BIK

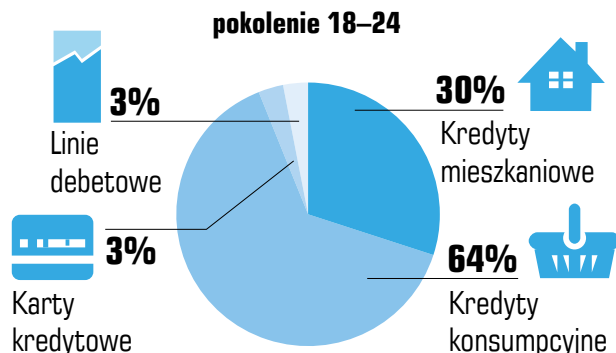
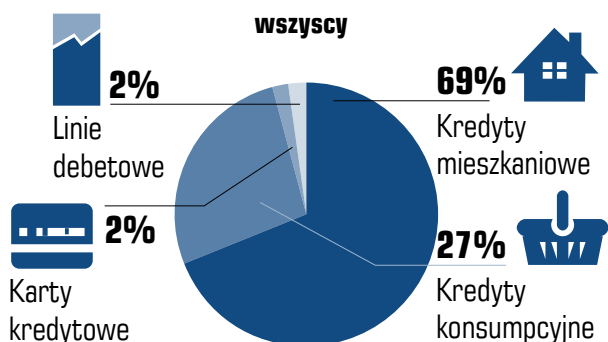
Po jakie kredyty najczęściej sięgają milenialsi? Głównie po konsumpcyjne, które stanowią 68 proc. wszystkich zaciągniętych przez tę grupę wiekową kredytów. Kwota do spłaty z tego tytułu to na koniec 2017 r. – 4,7 mld zł. Dla pokolenia młodych wiele, ale w całej puli kredytów konsumpcyjnych jest to 3 proc. Ponad dwa razy mniej, bo 2,2 mld zł wynosi wartość kredytów mieszkaniowych 18-24 latków. Ich suma stanowi 0,5 proc. kwoty kredytów zaciągniętych przez Polaków na zakup nieruchomości. Młodzi posiadają też prawie 200 tys. linii debetowych, na których zadłużenie wynosi 221,5 mln zł. Ile kart kredytowych mają polscy milenialsi? Z danych Biura Informacji Kredytowej wynika, że na grupę ponad 3,1 mln osób przypada jedynie 137,3 tys. kart. Z tego tytułu młodzi Polacy mają do spłaty 225,3 mln zł.

Kredyty:

Źródło: BIK

Wartość:

Źródło: BIK

W grupie młodych z przeterminowanymi płatnościami trzech na czterech ma zaległości mniejsze niż 4 tys. zł

Jak „igrekci” radzą sobie ze spłatą swoich zobowiązań kredytowych i pozakredytowych? Na pierwszy rzut oka całkiem nieźle. W tej grupie wiekowej mamy 5 proc. osób z płatnościami przeterminowanymi o 30 dni na kwotę min. 200 zł, podczas gdy ogólnie w Polsce kłopoty ze spłatą kredytów i bieżących rachunków ma 8,5 proc. populacji.

Na koniec 2016 r. młodych z zaległościami było 134 471, podczas gdy rok później liczba ta wzrosła o 15 proc. do 154 540 osób. Ich zaległości wzrosły z 725 905 059 zł w 2016 r. do 871 862 261 zł w 2017 r., czyli o jedną piątą. W tym czasie w całej populacji liczba dłużników zwiększyła się o 15,6 proc., a wysokość długów o 25 proc. – *Należy odnotować negatywny trend wzrostowy, zarówno co do liczby osób młodych nieterminowo obsługujących swe zobowiązania jak i kwoty zaległych płatności* – zauważa **Roman Pomianowski**, prezes Stowarzyszenia Program Wsparcia Zadłużonych – *Choć nie uzasadnia on histerycznego wręcz komentowania zachowań ekonomicznych młodych – bicia na alarm, ogłaszania problemu „straconego pokolenia”, to wymaga rzeczowego odczytania pojawiających się zagrożeń i potrzeb* – dodaje.

Przeterminowane zadłużenie grupy 18–24

Zaległe
zobowiązania

Liczba osób nieregulujących
terminowo zobowiązań

Wartość zaległych
zobowiązań na osobę

	Zaległe zobowiązania	Liczba osób nieregulujących terminowo zobowiązań	Wartość zaległych zobowiązań na osobę
POZAKREDYTOWE	401,8 mln zł	116 226 osób	3 458 zł
KREDYTOWE	469,9 mln zł	75 711 osób	6 207 zł
OGÓŁEM	871,8 mln zł	154 540 osób	5 642 zł

Źródło: BIG InfoMonitor i BIK

Niespłacane w terminie raty kredytów i bieżących rachunków młodych stanowią 1,3 proc. całości źle obsługiwanych zobowiązań widocznych w bazach BIK i BIG InfoMonitor. Przeciętny zaległy dług (min. 200 zł opóźnione o co najmniej 30 dni) młodych osób jest bowiem stosunkowo niski na tle długów ogółu Polaków (25 035 zł) wynosi – 5 642 zł. 29 proc. młodych ma nie więcej niż 1000 zł, a 47 proc. od 1001 zł do 4000 zł, powyżej 4 tys. zł ma niespełna jedna czwarta (24 proc.) osób.

Zaległe zobowiązania pozakredytowe wynoszą 46 proc. całej wartości przeterminowanego zadłużenia pokolenia polskich „Y”. Z danych BIG InfoMonitor wynika, że jest to 401,9 mln zł. Oznacza to, że na jedną osobę przypada zadłużenie w wysokości niespełna 3,5 tys. zł.

Z kolei wysokość przeterminowanych zobowiązań kredytowych w grupie osób w wieku 18-24 lat to 470 mln zł. Średnio na osobę przypada 6,2 tys. zł.

– *Dynamika narastania problemów wynikających z utraty kontroli nad swoimi finansami – efekt śnieżnej kuli, czy spirali zadłużenia – zdecydowanie bardziej widoczna jest w kolejnych, starszych grupach wiekowych* – zwraca uwagę **Roman Pomianowski**. – *W miarę optymistyczne dane dotyczące najmłodszych czynnych już finansowo Polaków, warto odczytywać więc jako sytuację tym bardziej sprzyjającą podejmowaniu działań prewencyjnych, zaradczych, profilaktycznych. Nie chcemy gasić pożarów i mierzyć się z kataklizmami żywiołowymi wynikającymi z zadłużenia, kiedy możemy konstruktywnie wspierać młodych ludzi we wchodzeniu w coraz bardziej złożoną sferę decyzji finansowych. Poszukiwaniu sposobów na tego typu działania poświęcone było ostatnie lutowe posiedzenie Komitetu Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk, w Poznaniu. Punktem wyjścia debaty był raport z badania zrealizowanego przez Stowarzyszenie Program Wsparcia Zadłużonych – „Śledzenie trendów w zakresie aktywności finansowej młodych Polaków”⁵ – mówi **Roman Pomianowski**.*

Zobowiązania pozakredytowe młodych

Wśród opóźnionych zobowiązań pozakredytowych przodują niezapłacone rachunki za telefon. Ich suma wśród igreków na koniec 2017 r. wyniosła 94,9 mln zł. Problem ten dotyczył ponad 35 tys. osób. Średnio dług każdej z nich wynosił 2 683 zł.

Na drugim miejscu znalazło się przeterminowane zadłużenie z tytułu wykonawczego, czyli pieniędzy, których wypłatę nakazał sąd. Kwota 56,8 mln zł przypadła na ponad 16 tys. przedstawicieli pokolenia Y. – *Zaległości młodych osób, są często wynikiem przeszacowania własnych możliwości finansowych. Osoby te, jak i wielu starszych dłużników nie mają świadomości, że za zaległe faktury na łączną kwotę co najmniej 200 zł można trafić do rejestru dłużników. A taki wpis blokuje nie tylko możliwości związane z pozyskiwaniem finansowania, ale też zakup wielu usług* – mówi **Sławomir Grzelczak**.

Szczególnie niepokojące jest to, że już wśród 18-24 latków znajdują się osoby, które zalegają z opłatą alimentów, zobowiązania o wieloletnim charakterze. Z danych BIG InfoMonitor wynika, że na koniec 2017 r. było ponad 2,5 tys. takich osób, których dług wynosi 26,7 mln zł. W przeliczeniu na osobę, wartość długu alimentacyjnego to niemal 10,4 tys. zł.

Za co jeszcze w terminie nie płacą Polacy w wieku 18-24 lat? Prawie 14,5 mln zł opóźnionego długu milenialsy wygenerowali w związku z podpisaniem umowy zakupu, z uregulowania której się nie wywiązali. Lekceważąco grupa ta podchodzi również do uregulowania kar za jazdę bez ważnego biletu, które otrzymała w środkach komunikacji publicznej. Prawie 9 tys. osób w wieku 18-24 lata zalega z tego tytułu na kwotę niemal 11 mln zł. Osoby te mogą się więc rozczarować, oczekując zwrotu nadpłaconego podatku z PIT, który zamiast zasilić ich budżet, zostanie przeznaczony na spłatę zaległości.

Średnia wartość zaległego zobowiązania przypadająca na osobę

	10 357 zł	– alimenty
	2 683 zł	– rachunki telekomunikacyjne
	3 419 zł	– tytuł wykonawczy
	1 544 zł	– telewizja i kablówka
	1 224 zł	– kary za jazdę bez ważnego biletu

Źródło: BIG InfoMonitor

⁵ <https://ec.europa.eu/epale/pl/resource-centre/content/raport-na-temat-swiadomosci-ekonomicznej-mlodych-polakow>

Najwięcej młodych dłużników na Mazowszu, Dolnym i Górnym Śląsku

Kobiety vs. mężczyźni

55 963 osób

Kwota zaległości:

308,4 mln zł

98 575 osób

Kwota zaległości:

563,3 mln zł

Źródło: BIG InfoMonitor i BIK

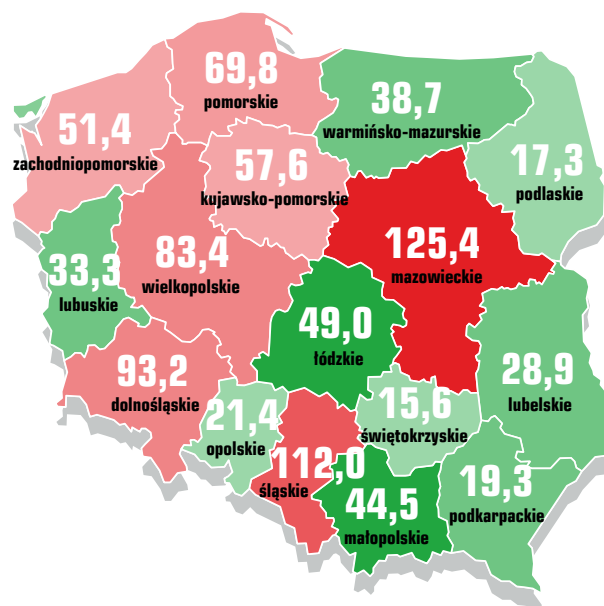
Podobnie jak w całej populacji, w grupie Polaków w wieku 18-24 lat częściej niesolidnymi dłużnikami są mężczyźni niż kobiety. Stanowią oni prawie dwie trzecie zadłużonych płatników (63,8 proc.).

Z danych Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor oraz baz Biura Informacji Kredytowej wynika, że w tej grupie wiekowej blisko 99 tys. mężczyzn ma problem z terminową spłatą swoich zobowiązań finansowych, podczas gdy kobiet jest niespełna 56 tys. Zaległości mężczyzn wynoszą 563,4 mln zł, a kobiet niemal dwa razy mniej – 308,5 mln zł.

Najmłodszy przedstawiciele Polaków posiadający najwyższą kwotę zaległych zobowiązań zamieszkują województwa mazowieckie, śląskie i dolnośląskie. W tych trzech województwach jest ich łącznie 53,7 tys., a to oznacza, że tam zamieszkuje aż jedna trzecia wszystkich młodych dłużników w wieku 18-24 lat.

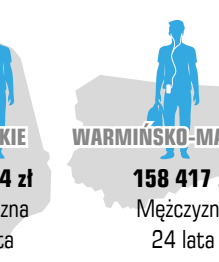
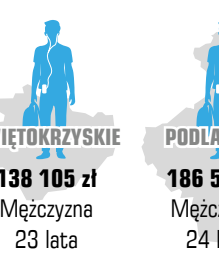
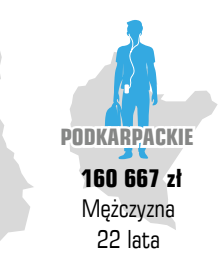
Pod względem wysokości przeterminowanego zadłużenia przodują mieszkańcy Mazowsza. Z danych BIG InfoMonitor oraz BIK wynika, że na koniec 2017 r. było to 125,4 mln zł. Na drugim biegunie znajduje się województwo świętokrzyskie, w którym nieterminowo obsługiwane zadłużenie osób w wieku 18-24 lat jest osiem razy niższe (15,6 mln zł). Oprócz województwa świętokrzyskiego najmniej niesolidnych dłużników w tej grupie wiekowej mieszka w województwach opolskim i podlaskim, co przedstawia się podobnie jak w przypadku ogółu Polaków.

Kwota zaległości w podziale na województwa (w mln zł)

Źródło: BIG InfoMonitor, BIK

Rekordziści w zaległościach wg województw

Źródło: BIG InfoMonitor, BIK

Informacje przedstawione w publikacji pochodzą z Rejestru Dłużników BIG InfoMonitor oraz Biura Informacji Kredytowej. Dotyczą wyłącznie zaległości osób fizycznych na minimum 200 zł, przeterminowanych o co najmniej 30 dni. W aktualnym Newsletterze InfoDług materiał i wyliczenia oparte są o dane z końca 2017 r.